

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

Í 1936 høvdu føroyingar verið í Grønlandi og bygt sjómansheimið „Lívðina“, sum føroyska sjómansmissiónin lat byggja.

Árið eftir fóru tvær arbeiðskonur, Alfred Petersen, trúboðari, og Ansgar Jensen, málari, til Grønlands at arbeiða.

Arbeiðskonurnar Signhild Hansen, gift Johannessen, úr Miðvági og Lovisa Hansen úr Mikladali, býttu húsarbeiðið millum sín.

Lovisa matgjørði og Signhild ruddaði, vaskaði og pumpaði vatn úr eini stórari á, sum var nærindis sjómansheimið. Tað við vatninum minnst hon sum mest lúgvandi arbeiðið.

Signhild Johannessen er 82 ára gomul, og vit hitta hana á sjúkrahúsinum í Klaksvík, har hon er í lótu. Hon er klár og minnst ótrúliga væl tíðina í Grønlandi og dugir væl at siga frá. Bert beinini og eyguni bíla, men annars er hon væl fyri.

Vit fóru til Grønlands við Hans Egede fyrstu ferð 5. juni 1937. Ferðin varði í átta dagar og alt gekk væl, sigur Signhild Johannessen, sum brosar við minnið um, tá tey komu fram:

Óvitandi um umstøðurnar

- Høvdu vit vitað, hvat vit komu til, so veit eg ikki. Har var bara grót oman á grót, og bert hendinga græssta at siggja millum klettarnar. Tað høvdu vit ikki roknað við, sigur Signhild Johannessen.

- Hvat søgdu foreldrini hjá tær til, at tú fært longu leiðina til Grønlands at arbeiða?

- Eg játtaði at fara, beinavegin er varð spurd, og tí vistu foreldrini ikki av hesum, fyrr enn ferðin var veruleiki. Eg var helst farin kortini, hóast foreldrini høvdu noktað, tí tað var ógvuliga spennandi at fara burtur, og lønin góð. Vit fingi 100 krónur um mánaðin, sigur Signhild Johannessen.

- Tað var ikki lítið tá í tíðini. Umframt tað, so kundu vit ikki brúka eitt oyra meðan vit vóru burtur, og vóru tí 300 krónur ríkari, tá vit komu heimaftur, sigur Signhild Johannessen.

Tá føroyingarnir fómu í land í Føroyingahavnini, fóru teir undir at fáa viðfarið til haldar.

- Vit høvdu alt við okkum, matvørur, dýnur og madrassar og alt, sum var neyðugt í tí dagliga, umframt alt sum skuldi til tvær skipsmanningar, um okkurt skuldi verið áfátt, meðan skipini vóru undir Grønlandi.

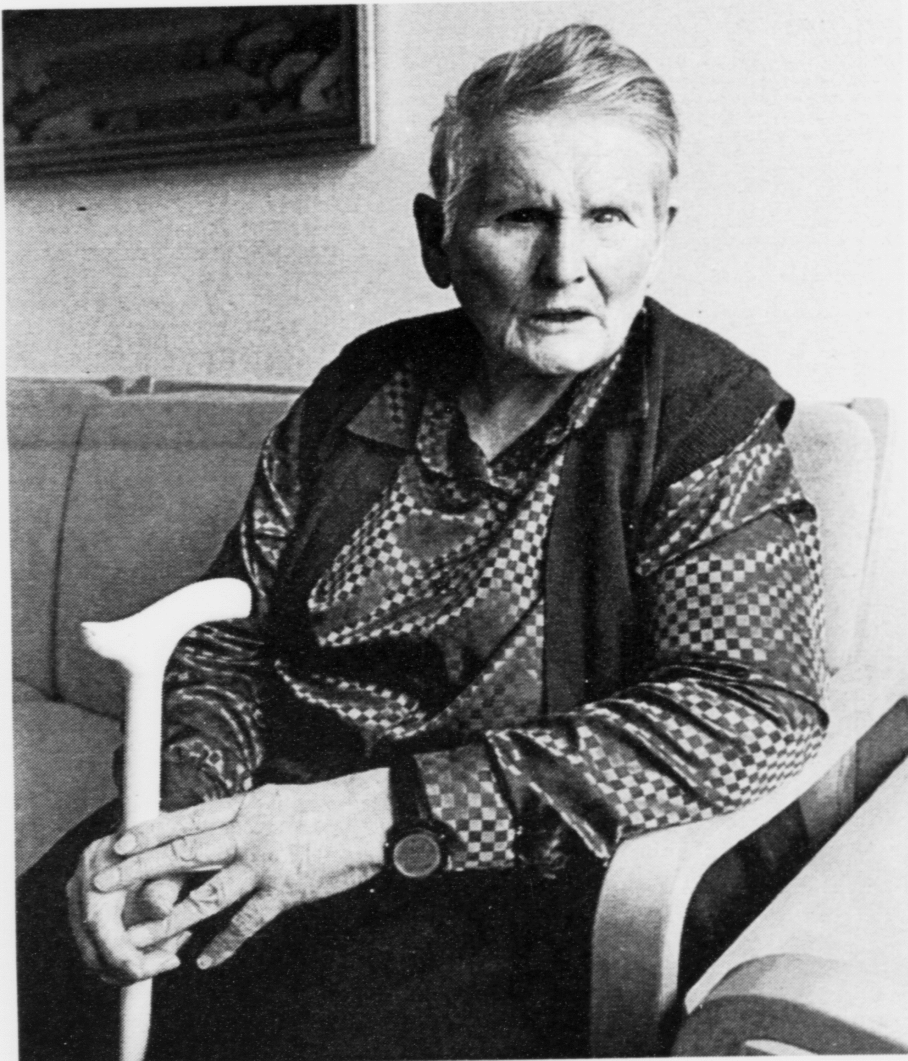
- Vit konufólkini fóru undir at gera reint og seta alt upp á pláss, meðan Ansgar Jensen, málari og umvældi húsin.

Alfred Petersen tók sær av tí andaliga, við at skipa

Fór 17 ára gomul í Føroyingahavnina at arbeiða:

Har var bara grót oman á grót

- Eg var arbeiðsgenta í Klaksvík og plagdi at fara á møti í Emmaus við Amminnu, systkinabarni mínum. Ein dagin spurdi Alfred Petersen, trúboðari, um eg kundi hugsað mær at farið til Grønlands at arbeiða. Tað helt eg vera spennandi, men at tað var so oyði, at bert eitt græsstrá var at hóma millum steinarnar, hevði eg ikki væntað, sigur 82 ára gamla Signhild Johannessen

Signhild Johannessen: - Hóast sjómenninir gjørdi nógv burturúr at skriva heim, so var tað minni enn so allir, sum fingi svar. Mær tókti so hjartaliga synd í teimum

fyri kristiligum fundum og annars við at vera um fiskimenninar, sum tá í stórum tali fiskaðu undir Grønlandi.

- Andakt var hvønn morgun, og møti sunnudag og mikukvöld. Tá møtini vóru flaggaðu vit við „dúgvuflagginum“, fyri at boða fiskimonnunum á skipunum

og á búplássum kring okkum, frá.

Dúgvuflaggið var bláður dúkur við hvítari dúgvu, sum var flaggið hjá sjómansmissiónini.

- Hetta árið høvdu vit triggjar sjúklingar at ansa eftir. Teir báðu á Sjómansheiminum, til teir sluppu heim.

- Skip kom bert einaferð, meðan vit vóru í Føroyingahavnini. Tað var miðskeiðis á summi, og tá kom eisini postur úr Føroyum til sjófolkið.

Arbeiðið við postinum hevði stóran leiklut í arbeiðinum hjá Signhild Johannessen. Hon og Lovisa Hansen høvdu til uppgávu at seta

frímerki á brævbjálvar, pakka postin í postsekkir og handa teir til kontrollørin, sum var grønlendskur eftirlitsmaðurin í Føroyingahavnini.

- Sama var galdandi, tá skipið kom og posturin varð útvegaður. Alfred Petersen sorteraði postin og vit bóru hann út. Hetta árið vóru

fleiri hundrad postsekkir, við brøvum og pakkum frá familju og avarandi heima.

- Hetta minnst eg sum mest hugvekjandi løturnar á ferðini. Fiskimenninir komu í stórum tali at spyrja, um bræv ella pakki var til teirra. Teir, sum frættu heimanífrá vóru so ómetalliga fegnir um tað, men hinir, sum hvørki fingi pakka ella bræv, vóru so vónsviknir, at tað var ræðuligt at vera vitni til, sigur Signhild Johannessen.

Hon minnst aftur á teir hundradtals blikkassarar, sum komu heimanífrá. Hetta vóru kassar, sum handlarnir fingi hveitimjøl heim í, og sum vóru henti at hava køkur og annað góð gæti í, og sum komu ógvuliga væl við hjá móttakarunum.

- Tá møti var mikukvöld og sunnudag, var kaffibor aftaná. Tá høvdu mennin høvi at skriva brøv heim til familjuna. Sjómansheimi útvegaði pappír og blýan og nøgvir settust at skriva heim, men tað var min enn so altíð, at teir fingi brøv aftur. Eg tók so hjartliga synd í teimum, sigur Signhild Johannessen.

Spurd um einki skemtili hendi á ferðini í Grønlandi ella um alt bara var arbeiði og eingin fríttíð, sigur Signhild, at Alfred Petersen í leyst visti, hvat hann gjørdi tað hann bað seg koma til Grønlands. Signhild ógvuliga fríðarlig genta, henni dæmði als ikki gansa úti, fara í dans og líkt.

- Alfred vildi bert h skikkiligar gentur við til Grønlands. Hóast vit beiddu allan dagin, so vónkuntíð stundir at fara ferðir, um einki fólk bú sjómansheiminum.

Bert arbeiði og hví

- Nei, har var eingin da ella annað skemt at fara. Fólk arbeiddi allan ringin, og tá arbeiðið var vort oðl so mikið lúgv, tey bert høvdu brúk hvíld, sigur Signhild.

Tað var eisini hópi arbeiði hjá føroyingum tá teir komu til Grønland. Teir høvdu, sum áður allar neyðsynjarvør sær úr Føroyum, men vatn. Sjófólkini komu smábátum og pun vatn úr ánni við Sjóheimið. Teir breidd segl niður í bátin og tað við vatni. Tá teir á staðið har teir báðu vatnið borið í spannu an í tanga, til endam

Starvsfólkini á sjóheiminum biðaðu við heim, til skipini vór avstað. Hetta árið fí heim 20. oktober við Egede. Hóast tey í illveður á Kappanum tey kortini heim í góðum.

Árið eftir fór Signhild Johannessen og Lovisa aftur til Grønland: beidda á Sjómansheimi í Føroyingahavnini. Hesaferð visti Signhild Johannessen hvat t